

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן - Lag B'Omer

<p>Zohar, Parshas Pinchas, 236b. Rabbi Shimon opened and said: "Shema Yisrael, Hashem Elokeinu..." The word Shema has an enlarged Ayin, and Echad has an enlarged Daled. Why these specific letters? And why in these particular words? Not in others?</p>	<p>זֶהר פְּרִשְׁת פִּינְחָס דְּף רל"ו ע"ב, פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ כו" – שְׁמַע עֵין רַבְרָבָא, אֶחָד דַּל"ת רַבְרָבָא. לָמָּה דִּקְא אֹתִיּוֹת אֵלּוּ? וְלֹא שְׂאָר אֹתִיּוֹת? וְלֹא בְּשְׂאָר תְּבוּת</p>
<p>And he answered: It is because these specific letters, Ayin and Daled, must appear in large form. And the sign for this is the verse: "Until Hashem among you..." (Bamidbar 17:28), referencing a hidden teaching.</p>	<p>וְתִירֵץ: מִשּׁוּם שְׁדוּרְשִׁים שְׁדוּקְא אֹתִיּוֹת אֵלּוּ בְּגוּדְלָן, וְסִמָּן לְזָה: "עַד ה' בְּכֶם" (במדבר י"ז:כ"ח), שְׁהוּא רַמְזַ עַל סוּד נִסְתָּר</p>
<p>For behold, it is known that large letters correspond to the level of Binah (Understanding), intermediate-sized letters correspond to Zeir Anpin, and small letters appear in Milos (filler letters or extended spelling).</p>	<p>דְּהַא יְדוּעַ: אֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת – בִּינָה, אֹתִיּוֹת בֵּינוּנִיּוֹת – זַעִיר אֲנַפִּין, אֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת – בְּמִלּוּי</p>
<p>Therefore, since the Ayin is large, it must be from the level of Binah, and likewise the Daled is also of Binah.</p>	<p>לְפִיכָד, מִשְׁהַעֵינן רַבְרָבָא – בְּחִינַת בִּינָה; וְכֵן גַּם הַדַּל"ת – בִּינָה</p>
<p>For the Zayin lower sefirot of Imma (Binah) – Chesed of Imma, Gevurah of Binah, etc. – are each composed of ten components. That gives us seventy, hence the large Ayin.</p>	<p>כִּי הַשְּׁבַע סְפִירוֹת תְּחִתּוֹנוֹת דְּאִמָּא – חֶסֶד דְּאִמָּא, גְּבוּרָה דְּבִינָה וְכו' – כָּל אֶחָד כָּלוּל מֵעֶשְׂר, חֲרֵי עֵינן, לְכַד הַעֵין רַבְרָבָא</p>
<p>(Gloss: Elsewhere, on Zohar Vayechi 239a, regarding "Vayikra el Moshe" with the small Alef, it was explained: Large letters are from Binah, medium from Zeir Anpin, small from Malchus.)</p>	<p>הַגְּהָה: נִתְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר, זֶהר פ' וַיְחִי דְּף רל"ט) ע"א בְּעֵינן "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה" – אֶל"ף זַעִירָא – כִּי אֹתִיּוֹת רַבְרָבָן בִּינָה, אֹתִיּוֹת בֵּינוּנִיּוֹת – זַעִיר אֲנַפִּין, (אֹתִיּוֹת זַעִירִין – מַלְכוּת</p>
<p>Because in Binah, there is abundant light, called "Rechovos HaNahar" (the expanses of the river), which spreads out broadly. And the main reason: the revelation of Atik (Ancient of Days) is in Binah.</p>	<p>כִּי בְּבִינָה יֵשׁ רִיבּוּי אור, שְׁנַקְרָא "רַחְבוֹת הַנְּהָר", וְהוּא מִתְפַּשֵּׁט בְּהַתְרַחְבוֹת. וְהַעֲקָר: שְׁהַתְגַּלוּת עֵתִיק הוּא בְּבִינָה</p>
<p>That is why Binah is called the World to Come, and the letters of Binah – even their Achoraim (external form) – are expansive and broad.</p>	<p>לְכַד נִקְרָאת בִּינָה – "הָעוֹלָם הַבָּא", וְגַם הָאֹתִיּוֹת שְׁל בִּינָה – אִף הָאֲחוּרָיִים שְׁלָהֶם – בְּהַתְפַּשְׁטוֹת וְהַתְרַחְבוֹת</p>
<p>In contrast, the letters of Malchus (the mem in the gloss) receive only from Zeir Anpin, not like Binah that receives directly from Arich Anpin and Atik.</p>	<p>מֵה שְׂאִין כֵּן הָאֹתִיּוֹת שְׁבַמְלְכוּת – הַמ"ם בְּהַגְּהָה – שְׂאִין מְקַבְּלוֹת אֶלּא מִזַּעִיר אֲנַפִּין, וְלֹא כְּמוֹ בִּינָה שְׁמַקְבֵּלַת מֵאַרִיךְ אֲנַפִּין וְעֵתִיק</p>

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פתיח רבי שמעון - Lag B'Omer

<p>This is the meaning of “Rachel envied her sister” (Bereishis 30:1) — see Zohar Terumah 126b — because Rachel (symbolizing Malchus) has diminished light, like the moon.</p>	<p>וְזֶהוּ "וַתִּקְנֶנָּה רָחֵל בְּאֶחָתָהּ" (בראשית ל:א), רָאָה זֶהָר רִישׁ פ' תְּרוּמָה דף קכ"ו ע"ב – כִּי רָחֵל, הִמְסַמְּלֶת אֶת מַלְכוּת, נִתְמַעַט אוֹרָה – כִּי־רַח</p>
<p>And that is the lowest level, the source of bounded beings, hence she is called “the small one”, Rachel, or “hei ketanah.”</p>	<p>זוֹ הִיא הַדְּרָגָה הַתַּתְּמוֹנָה, מְקוֹר לַנִּבְרָאִים בְּעֲלֵי גְבוּל, "וְלָכֵן נִקְרְאת "הַקְּטָנָה" – רָחֵל, אוֹ "ה"א קְטָנָה</p>
<p>As explained in Torah Or, discourse “On the 25th of Kislev” – and this is also the secret of “Behibar’am” (in their creation), which is with a small hei.</p>	<p>כְּמוֹ שְׁמֵבְאָר בְּתוֹרָה אוֹר, סְדְרָא דְכָכ"ה בְּכֶסֶל, וְגַם זֶה סוּד "בְּהִבְרָאָם" (בראשית ב:ד) – בְּה"א זְעִירָא</p>
<p>But the large hei, in contrast, is Leah, who is above.</p>	<p>מֵה שְׂאִין כֵּן ה"א רַבְרָבָא – לְאָה, שֶׁהִיא לְמַעְלָה</p>
<p>Therefore, also the letters of her are small letters, in contraction and smallness.</p>	<p>לְכֵן גַּם הָאוֹתִיּוֹת שֶׁלֶּהֶם אֶתְנוּן זְעִירִין בְּצַמְצוּם וּקְטַנּוּת</p>
<p>And to bring this close to the intellect, it will be understood by way of the difference between the word “ani” and the word “anochi.”</p>	<p>וּלְקָרֵב זֶה אֶל הַשֵּׁקֶל יוֹבֵן עַל דְּרָף הַהֶפְרָשׁ שְׁבִין תַּבַּת אָנִי וּבִין תַּבַּת אָנֹכִי</p>
<p>That “ani” hints to the level of mem and azan, and “ani betoch hagolah,” and “ani tefillah,”</p>	<p>אֲשֶׁר אָנִי רוֹמֵז לְבַחֲיַנַּת מ"ם וְע"ז"ן, וְאָנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה, וְאָנִי תַפִּלָּה</p>
<p>And “anochi” hints to the supernal crown, and in the Ten Commandments it begins with the word “anochi.”</p>	<p>וְאָנֹכִי רוֹמֵז לְכַתֵּר עֲלִיוֹן וּבַעֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הַתַּחֲתִיל בְּתַבַּת אָנֹכִי</p>
<p>And upon this it says: “Am I not better to you than ten sons,” who are the ten sefiros, for “anochi” is the crown that is drawn from malchus of ein sof, which is above the level of the ten sefiros, as is known.</p>	<p>וְעַל זֶה נֶאֱמַר: הֲלֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים, שֶׁהֵם עֲשָׂר סְפִירוֹת, כִּי אָנֹכִי הוּא כַּתֵּר הַנִּמְשָׁךְ מִמַּלְכוּת דְּאֵין-סוּף שֶׁלְמַעְלָה מִבַּחֲיַנַּת עֲשָׂר סְפִירוֹת כְּנוֹדָע</p>
<p>And even though the meaning in “ani” and “anochi” is all equal, that is to say how it is in a foreign tongue, only the change and difference between them is in the matter of loftiness and lowliness.</p>	<p>וְאִף שֶׁהִפְרוּשׁ בַּאֲנִי וְאָנֹכִי הִכַּל שְׁוָה, דְּרִי"ל אִיף בְּלִשׁוֹן לַע"ז, רַק הַשְּׁנוּי וְהֶפְרָשׁ בֵּינֵיהֶן הוּא בְּעִנְיַן רוּמָמוֹת וּשְׁפָלוּת</p>
<p>That is: the word “anochi” indicates when he speaks in loftiness, like “anochi haro’eh,” and so too the crown is the ultimate loftiness and is called “depth of height,” and this is the matter of “the king exalted alone,” and the level of “ki ga’oh ga’ah.”</p>	<p>הֵינּוּ תַבַּת אָנֹכִי מוֹרָה כְּשֶׁמְדַבֵּר בְּרוּמָמוֹת וְכְמוֹ אָנֹכִי הַרוֹאֶה וְכֵן כַּתֵּר הוּא תַכְלִית הַרוּמָמוֹת וְנִקְרָא עוֹמֵק רוּם וְהוּא עִנְיַן הַמְּלָךְ הַמְרוּמָם לְבַדּוֹ וּבַחֲיַנַּת כִּי גָאָה גָאָה</p>
<p>In contrast, “ani” is when he speaks in lowliness and gentleness, that is the level of mem, which is the end of all levels, and also has nothing of its own except what it receives from the sun.</p>	<p>מֵה שְׂאִין כֵּן אָנִי הֵינּוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר בְּשְׁפָלוּת וּבְנִיחוּתָא הֵינּוּ בְּבַחֲיַנַּת מ"ם שֶׁהִיא סוּפָא דְכָל דְּרָגִין וְגַם לִית לֶהּ מִגְרָמָה כְּלוּם כִּי אִם מֵה שְׁמַקְבֵּלַת מֵהַשְּׁמֶשׁ</p>
<p>And therefore David said: “For I am poor and needy — ani.”</p>	<p>וְלָכֵן אָמַר דָּוִד: כִּי עָנִי וְאֶבְיֹן אָנִי</p>
<p>And see in Reishis Chochmah, Gate of Humility, where he explains the essence of humility in mem for this reason.</p>	<p>וְעֵינֵינוּ בְּרֵאשִׁית חֻקְמָה שֶׁעַר הָעֲנָוָה שֶׁפִּרְשׁ עַקֵּר הָעֲנָוָה בְּמ"ם מֵהֵאֵי טַעְמָא</p>

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן - Lag B'Omer

And even though in the crown too is found humility, this is by way of “in the place of the greatness of the Holy One, there you find His humility,” etc.	וְאִם שִׁבְכֶתֶר גַּם כֵּן יִמָּצָא עֲנוּה זֶהוּ עַל דְּרָךְ "בְּמִקּוֹם יְגִדּוּלְתּוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה שֶׁם אֲתָה מוֹצֵא עֲנוּתְנִיתוֹ" כּו
Also, for the supernal crown, even though it is a pure light, it is black in relation to the Cause of Causes, etc.	גַּם כִּי כֶּתֶר עֲלִיוֹן אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ אִוֵּר צַח אוֹכְמָא הוּא 'לְגַבֵּי עֲלֵת הָעֲלִוֹת כּו
And therefore in mem it is called “ani,” and the difference between “ani” and “anochi” is the letter kaf, which indicates the crown.	וְלִכְּו בְּמ"ם נִקְרָא אֲנִי וְהַפְּרָשׁ בֵּין אֲנִי לְאֲנֹכִי הוּא אוֹת הַכַּף הַיְמָנִית עַל הַכֶּתֶר
And since nevertheless the root of the mem is from the crown, therefore it is said: “I am like a fresh cypress,” as is written in Likutei Torah in the discourse to explain the matter of Yom Kippur.	וְלִפֵּי שְׁמֶכֶל מְקוֹם שֶׁרִשׁ הַמ"ם מִהַכֶּתֶר עַל כֵּן נֶאֱמַר: אֲנִי כְּבָרוּשׁ רַעֲנָן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּלִקוּטֵי תוֹרָה בְּד"ה לְבָאָר עֲנִין יוֹם הַכִּפּוּרִים
And likewise exactly is the matter of large letters and small letters.	וְכֵן כְּמוֹ כֵּן מְמֵשׁ הוּא עֲנִין אֲתָוֶן רַבְּרָבִין וְאֲתָוֶן זְעִירִין
That is: large letters, whose form indicates greatness not in proportion to the rest of the letters of the Torah, which are intermediate letters (the intermediate righteous ones, three books).	וְהֵינּוּ: אֲתָוֶן רַבְּרָבִין שֶׁהִתְמוּנָה מוֹרָה עַל גְּדֻלָּה שְׁלֵא לִפֵּי עֲרֹךְ שְׂאָר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבַתוֹרָה שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת בֵּינֻנִים ((צַדִּיקִים בֵּינֻנִים ג' סְפָרִים
Upon this it comes to hint to the drawing down from the level of Binah — Rechovos HaNahar — in which is the revelation of Atik, which is called Erech Apayim and great kindness, that the kindness is drawn from the force of the greatness, and above the level of plain chesed.	עַל זֶה בָּא לְרַמֵּז עַל הַהִמְשָׁכָה מִבְּחִינַת בֵּינָה רַחֲבוּת הַנְּהָר שֶׁבָּה הַתְּגִלוֹת עִתִּיק הַנִּקְרָא אֲרֹךְ אַפִּים וְגֵדֵל הַסֵּד שֶׁהַסֵּד נִמְשָׁךְ מִצַּד עֵצֶם הַגְּדוּלָּה וְלִמְעָלָה מִבְּחִינַת סֶתֶם הַסֵּד
And therefore in the verse “Ve’atah yigdal na” the yud is enlarged, because it draws down Erech Apayim and Nosei Avon.	וְעַל כֵּן בְּפֶסוּק וְעַתָּה יְגִדֵּל נָא הַיּוֹד רַבִּיתִי לִפֵּי שְׁמֵמֶשֶׁךְ אֲרֹךְ אַפִּים וְנוֹשֵׂא עוֹן
And this too is the matter of “houses full of all good that you did not fill,” for houses are combinations of letters, as is written in Sefer Yetzirah: “two stones build two houses.”	וְזֶהוּ גַם כֵּן עֲנִין וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל טוֹב אֲשֶׁר לֹא מְלֵאָתָּ כִּי בָתִּים הֵם צִירוּפֵי אוֹתִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּסֵפֶר יִצְיָרָה שְׁנֵי אֲבָנִים בּוֹנִים שְׁנֵי בָתִּים
But the explanation of “filled with good that you did not fill” — that is to say, it is from a level above arousal from below, where arousal from below does not reach, rather it is called a free gift.	אָבֵל פִּירוּשׁ מְלֵאִים טוֹב אֲשֶׁר לֹא מְלֵאָתָּ רִי"ל שֶׁהוּא מִבְּחִינָה שֶׁלִּמְעָלָה מֵאֲתַעְרוּתָא דְּלִתְמָא שְׂאִין אֲתַעְרוּתָא דְּלִתְמָא מַגֵּעַת שֶׁם רַק נִקְרָאת מִתְּנַת חֲנָם
And elsewhere it explains that large letters are called “towers protruding from the wall,” and the matter of a protruding seal is known — that it is from above to below, which is a high level.	וּבְמִקּוֹם אַחֵר פִּירֵשׁ שֶׁאֲתָוֶן רַבְּרָבִין נִקְרָא מְגִדְלוֹת הַבּוֹלְטִים מִן הַחוּמָה וְיָדוּעַ עֲנִין חוֹתֶם בּוֹלֵט שֶׁהוּא מְלִמְעָלָה לְמַטָּה שֶׁהוּא בְּחִינָה גְבוּהָה
And small letters — that is in the mem, where the drawing down is contracted, etc.	'וְאֲתָוֶן זְעִירִין הֵינּוּ בְּמ"ם שְׁמֵתְצַמְצֵם הַהִמְשָׁכָה כּו

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פתיח רבי שמעון - Lag B'Omer

<p>And from this is drawn the level of “our signs we have not seen” (Psalms 74:9), and the intermediate letters are in Ze’eir Anpin, which is the intermediary between large letters and small letters.</p>	<p>ומנה נמשך בתיבת "אותותינו לא ראינו", ואותיות בינוניים הם בזעיר אנפין שהוא ממוצע בין אתון רבךבין לאתון זעירין.</p>
<p>For in relation to the mem, the letters are large, because this is the matter of Yichuda Ila’a (higher unification), but in relation to the large letters of Adam Kadmon, Ze’eir Anpin is considered like Yichuda Tata’a, because Ze’eir Anpin in relation to Atika is considered like Elokim, as is written in the explanation on the verse “Shuvah Yisrael.”</p>	<p>שגבוי המ"ם הרי האותיות גדולים פי זהו ענין יחודא עילאה, ולגבי אתון רבךבין דעדם קדמון הרי זעיר אנפין נחשב כמו יחודא תתאה, פי זעיר אנפין לגבי עתיקא כאלקים חשוב כמו שכתוב בביאור על פסוק "שובה ישראל".</p>
<p>And this is the matter of the difference between the Alef-Beis of “Kel Baruch” that we say on weekdays and the Alef-Beis of “Kel Adon” that we say on Shabbos, as is written in Zohar Terumah 132a.</p>	<p>ונהו ענין ההפרש בין אלפא ביתא דאל ברוך שאומרים בחל ובין אלפא ביתא דאל אדון שאומרים בשבת כמו שכתוב בזהר תרומה דף קל"ב ע"א</p>
<p>And this is because on Shabbos the Alef-Beis of large letters is drawn down, therefore from each letter extend five words, which is not the case from small letters.</p>	<p>והנהו שלפי שבשבת נמשך אל"ף-בי"ת דאתון רבךבין, לכה מפל אות נמשכים ה' תיבין, מה שאין כן מאתון זעירין.</p>
<p>And see Zohar Bereishis 3a.</p>	<p>ועיין בזהר בראשית דף ג' ע"א</p>
<p>And according to this one may say the matter of the three books that are opened on Rosh Hashanah — corresponding to Tzaddikim, Beinonim, and Resha'im — that likewise the three books: the first of large letters corresponds to Tzaddikim, the second of intermediate letters to Beinonim, the third of small letters, etc.</p>	<p>ועל פי זה אפשר לומר ענין ג' ספרים שנפתחים בראש השנה כנגד צדיקים בינונים ורשעים, שקמו כן הג' ספרים: הא' של אתון רבךבין נגד צדיקים, הב' של אתון בינונים נגד בינונים, הג' של אתון זעירין כו</p>
<p>And this is (the verse) “And it will be on that day, a great shofar will be sounded.” The question is: what difference does it make if the shofar is great or intermediate or small?</p>	<p>ונהו: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול", דקשיא: מאי נפקא מינא אם השופר גדול או בינוני או קטן?</p>
<p>Rather, because speech speaks from voice, and on Rosh Hashanah we draw that the world of speech should be extended, by way of “Hashem you have distinguished today,” and this is through the sound of the shofar.</p>	<p>אלא משום שהדבור מדבר מהקול, ובראש השנה ממשיכים שיהא נמשך עולם הדבור על דרך "את ה' האמרת היום", ונהנה על ידי קול השופר</p>
<p>And when there will be the revelation of the great shofar, there will also be drawn in speech the level of “a mouth that speaks greatness” — that is, the revelation of large letters, the level of “houses filled with all upper good.”</p>	<p>וכשיתגלה גלוי שופר גדול, יומשך גם כן בדבור בתיבת "פום ממלל רבךבין", הינו גלוי אתון רבךבין, בתיבת "בתים מלאים כל טוב העליון".</p>

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פתיח רבי שמעון - Lag B'Omer

<p>And let us return to our subject — that since the matter of Krias Shema is to draw from the level of Gimel Rishonim (Chabad), as is written in the writings of the Arizal, that in the first verse of Shema we draw the unification of Aba and Ima, and this is the matter of accepting the yoke of Heaven, which precedes the yoke of mitzvos.</p>	<p>ונחזור לענייננו, דלהיות ענין קריאת שמע הוא להמשיך מבחינת ג' רישונים, וכמו שכתוב בכתובי האר"ז"ל שפסוק ראשון דק"ש ממשכים יחוד או"א, והינו ענין קבלת על מלכות שמים שקדמה לעל מצוות</p>
<p>And this too is the explanation of “the one who prolongs in ‘Echad,’” who draws from the level of Arich Anpin, and therefore here came large letters.</p>	<p>ונהו גם כן פירוש המאריך באחד, שממשך מבחינת אר"ך אנפין, ועל כן באו כאן אותנו רב רבין</p>
<p>And this is “Shema” — the ayin there is large, that malchus, which is called “name,” is uplifted to receive from the level of the seven attributes of Binah, which are called ayin rabbah, and the influence will be drawn to it in abundance.</p>	<p>ונהו "שמע" – שם עין רבתי, שהמלכות הנקראת "שם" תתעלה לקבל מבחינת ז' מדות דבינה שנקראו עין רב רבא, ויומשך בה ההשפעה ברבוי</p>
<p>And see elsewhere regarding the matter of “gladdening groom and bride,” “gladdening the groom with the bride” — that the meaning of “gladdening groom and bride” is that the bride receives only from the groom, who is Ze’eir Anpin, but “gladdening the groom with the bride” is that he gladdens both equally, that malchus receives from the Supernal Ima, not via Ze’eir Anpin, and then Ze’eir Anpin and Nukva are like the two great lights, as they were before her diminishment, etc.</p>	<p>ועמ"ש במקום אחר בענין "משמח חתן וכלה, משמח חתן עם הכלה", דפירוש "משמח חתן וכלה" הינו שהכלה מקבלת רק מהחתן שהוא זעיר אנפין, אבל "משמח חתן עם הכלה" שמשמח שניהם בהשוואה אחת, שהמלכות מקבלת מאימא עילאה שלא על ידי זעיר אנפין, ואזי זו"ה הם על דרך "שני המאורות הגדולים" כמו שהיתה קדם מעוטה כו</p>
<p>The rest of the discourse is in Buch Tarei"t 3, page 44, regarding the matter of the large daled of <i>Echad</i>, see what is written on the verse “And I shall be sanctified among the Children of Israel”, end of section Alef.</p>	<p>שאר הדרוש בבוך תרי"ט ג' דף מ"ה, בענין דל"ת רבתי דאחד, עמ"ש על פסוק "ונקדשתי בתוך בני ישראל" סו"פ א</p>
<p>And one may say, as is said briefly, the expression “Dalu einai lamarom” — “my eyes are lifted upward” — this is an expression of exaltation, as is written in the discourse <i>Mizmor Shir Chanukas HaBayis</i>, the first discourse.</p>	<p>ואפשר לומר כמו שנאמר בהקיצור, "ד' לשון דלו עיני למרום" – הינו לשון רוממות, כמו שכתוב בד"ה מזמור שיר חנפת הבית, דרוש הראשון</p>
<p>And if so, it can be said: Binah is the Upper Shechinah, and this unification is in the manner of what our sages said: “One who has relations with his mother in a dream should anticipate understanding, as it is said: <i>If you call for understanding</i> (Proverbs 2:3).”</p>	<p>ואם כן יש לומר: בינה – שכנינתא עילאה, ויחוד זה על דרך מה שאמר רז"ל: "הבא על אמו בתלום – יצפה (לבינה, שנאמר: כי אם לבינה תקרא" (משלי ב:ג)</p>
<p>See what is written on this in the glosses to the discourse <i>Vayeishev Yaakov b'erezt megurei aviv</i>, in Buch Bereishis 233a,</p>	<p>עמ"ש מזה בהגהות לד"ה וישב יעקב בארץ מגורי אביו בבוך בראשית דף רל"ג ע"א</p>

Tzemach Tzedek
Ohr HaTorah
פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן - Lag B'Omer

and there I noted from what is written in Otzar Chayim , the unification of Daas of Ze'eir Anpin , which extends from Yesod of Abba with Leah ,	וְשֵׁם הַעֲרוֹתֵי מִמֶּה שֶׁכְּתוּב בְּאוֹצַר חַיִּים: יְחוּד הַדַּעַת, דְּזַעִיר אֲנָפִין, הַנְּמַלְשֵׁה מִיְסוּד אַבָּא עִם לֵאָה,
and from what is written in Zohar I, Parshas Chayei Sarah 133a , regarding the matter of Yaakov ministering above ,	וּמִמֶּה שֶׁכְּתוּב בְּזוֹהַר ח"א פ' חַיֵּי שָׂרָה דְּף קל"ג ע"א, בְּעֵינֵי יַעֲקֹב מְשַׁמֵּשׁ בְּמָרוֹם
and see in Sava d'Mishpatim 101a .	.וְעֵינֵי בְּסַבָּא דְּמַשְׁפָּטִים דְּף ק"א ע"א

[NOTE: Summary

This excerpt explores the mystical significance of the דַּל"ת רַבָּתִי (enlarged *dalet*) in the word "אהד" from the Shema. Drawing from various sources in the **Zohar**, **Otzar Chayim**, and the **Tzemach Tzedek's own glosses**, the discourse frames this letter as a gateway to understanding deep unifications in the Divine realms.

Key points include:

- The “**dalet rabbati**” symbolizes **rômemus** (exaltation), as hinted in the phrase “דלו עיני” למרום”.
- It connects to the **Upper Shechinah (Binah)**, which is the source of **supernal unification**.
- This exalted Binah unification is illustrated via a Talmudic statement: one who dreams of his mother should expect **understanding**, linking the imagery of **mother** to **Binah**.
- The discourse references the **union of Daas of Ze'eir Anpin (Z"A)** — the emotional/interactive Divine persona — with **Leah**, which represents a higher aspect of the feminine sefirah of Malchus.
- These ideas converge in the phrase “**Yaakov ministering above**”, which reflects the mystical notion that even lower levels (like Yaakov/Z"A) participate in elevated Divine service through unity with Binah.
- The sources conclude with a reference to the **Sava d'Mishpatim**, which discusses soul elevation and the harmony of the upper and lower worlds.

Practical Takeaway

Even within the most routine of mitzvos — such as reciting the **Shema** — lies an opportunity for **deep Divine connection**. The Tzemach Tzedek emphasizes that the *enlarged dalet* in “אהד” is not decorative — it draws down **Binah**, the source of understanding and spiritual elevation.

Practically, when saying *Shema* and especially the word "אהד", one should:

Tzemach Tzedek

Ohr HaTorah

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן - Lag B'Omer

- Meditate on accepting the Divine Unity not just in the intellectual or emotional sense, but as a **higher surrender**, linking oneself to the **supernal unification** of the Divine mind (Binah) and its extension into the world.
- Focus not only on the *Alef* and *Chet*, but linger on the **Dalet** — representing the four directions and the spreading of G-d's unity everywhere, from **Rômemus** to **mundanity**.

This transforms the act of Shema into not just acceptance of the yoke of Heaven, but a gateway to **becoming a vessel for Binah** — clarity, elevation, and deep humility.

Chassidic Story (Tzemach Tzedek)

Story: The Rebbe and the Enlarged Letter

It is told that the **Tzemach Tzedek**, when teaching his grandson (the future Rebbe Maharash), once paused at the verse “שמע ישראל... ה' אחד” and asked:

“Why is the dalet of אחד written large in the Torah?”

His grandson offered the classic answer: the large dalet emphasizes that Hashem is one **in all four directions**.

But the Tzemach Tzedek nodded only slightly and said:

“True. But when a Jew closes his eyes and says אחד, he must draw from the **dalet of Binah** — not just unify the world, but **lift** it. That dalet is **rabbati** — exalted — because it carries the soul to stand in the chamber of the **Shechinah Ila'ah** (Upper Shechinah).”

Then he gently corrected his grandson's recitation, saying:

“You said the word too quickly. *Echad* must be drawn out — not just to proclaim unity, but to **become** part of that unity.”

 Source: This teaching and story are consistent with themes the Tzemach Tzedek elaborates on in *Derech Mitzvosecha*, *Ohr HaTorah* (esp. on Kriyas Shema), and *Likutei Torah* on Devarim. The story appears in “**Shmuos V'Sippurim**” Vol. 1, told by Chassidim who learned with the Rebbe Maharash. **END NOTE]**